

“Som al punt del col·lapse, però una frenada brusca del consum no és viable”

L Índia ja és la tercera economia nacional del món. Però aquest lideratge no ha resolt encara la gran desigualtat social que hi ha entre els 1.000 milions d'indis. Considereu que l'Índia gestiona correctament el seu creixement?

—La qüestió no afecta només l'Índia; la recepta és vàlida per a gairebé tot el continent asiàtic. Àsia té quatre bilions d'habitants i el 70% de la població mundial que es troba per sota del llindar de la pobresa. Ahora, té una classe mitjana emergent que devora energia i productes. Genera el 40% de l'economia mundial i té previst un increment de la demanda energètica fins el 2030 del 66% del total mundial. Tot aquest creixement ja origina problemes importants en tots els àmbits, que efectivament, no s'encaren correctament a causa de la seva magnitud.

—El creixement econòmic accelerat ha eixamplat la base de la classe mitjana, però el cost ambiental és exorbitant. Quins efectes sobre el medi s'han produït des de l'explosió del creixement econòmic del sud-est asiàtic, a la dècada dels 90?

—En aquest territori ja tenim proves de la petjada ecològica que deixa un creixement tan marcat en poc temps, i alguns efectes indicadors del canvi climàtic. De fet, els deu desastres naturals més greus dels darrers temps han passat a Àsia i representen el 80% de les víctimes mortals per aquesta causa al món. Parlem de fortes tempestes, inundacions i tifons, dels quals potser podríem haver minimitzat l'impacte amb una previsió més correcta. A banda, el sud-est asiàtic té el 55% de la biodiversitat del planeta, però tenim en perill gairebé 3.000 espècies. Els boscos també es troben en perill,

Ranjith Mahindapala
(Galle, Sri Lanka, 1948)

és representant de Sri Lanka a la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (IUCN). Ha estat a Barcelona per intervenir a les jornades “Medi ambient, energia i seguretat a Àsia”, organitzades pel Consorci Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona.

malgrat que en aquest cas sí que s'han començat a fer tasques importants per controlar la pressió de la població en zones rurals i frenar la desforestació, que causa la pèrdua de fertilitat de moltes terres.

—Sigueu com vulgui, les regions asiàtiques proveïdores de recursos naturals poden continuar suportant el creixement econòmic?

—Som al punt del col·lapse, però una frenada brusca del consum no és viable. Qualsevol estratègia en aquest sentit ha de ser progressiva i ben mesurada per a no tornar a caure al pou. Però, és clar, els recursos naturals es van esgotant. El 1997, la Xina només exportava un 7% de la fusta que necessitava i ara ja n'ha

d'exportar el 30% perquè els seus recursos forestals disminueixen exponencialment. A la Xina, per satisfer el seu creixement d'aquí al 2030, necessitarien dues xines com l'actual, és a dir, impossible.

—El petroli també s'esgota mentre en creix la demanda mundial, un fet que dispara els preus. És el moment que els països emergents apostin decididament per les energies alternatives?

—La demanda energètica és brutal. L'esgotament del petroli i de més recursos naturals al món va a un ritme accelerat, però el desenvolupament de les energies alternatives i la seva capacitat de resposta a les exigències del mercat avança molt lentament. Ara per ara, no podem deixar el nostre futur energètic a mans de l'energia alternativa. La tecnologia necessària per a desenvolupar-la i aplicar-la és molt cara; cal una gran inversió de capital i no hi ha inversors disposats a arriscar-se.

—Els biocombustibles són la gran aposta dels Estats Units, que utilitzen camps de l'Índia i de més països asiàtics per fer-hi assaigs. Quin paper poden tenir els biocombustibles en un país on milions de persones no poden accedir a l'alimentació bàsica?

—Malàisia i Indonèsia en són grans productors i fins i tot tenen plantes de producció a Europa. En el cas de l'Índia, alguns països vénen a explotar els boscos i les terres fèrtils per enriquir-se amb aquest sistema. Però en tot plegat hi ha la qüestió dels preus, amb un petroli molt car. El biocombustible basat en els cereals esdevé també molt car, i a més, agreuja el problema de la pobresa perquè utilitza aliments i terres fèrtils per pal·liar un dèficit energètic. O es dona menjar a la població o se li dona més energia per consumir. La resposta no és senzilla.

—Quins compromisos han d'assumir els països del sud-est asiàtic en la lluita contra el canvi climàtic i les emissions de CO₂?

—El desenvolupament econòmic de la Xina i l'Índia especialment ha comportat un increment exponencial de les seves emissions de CO₂ a l'atmosfera, i això és molt negatiu. Però no ens podem carregar la responsabilitat

JORDI PLAY

d'uns altres països que fa dècades que contaminen sense cap escrúpol, i que vénen a Àsia amb les seves fàbriques a contaminar. La Xina, per exemple, fa grans esforços per reduir les seves emissions, però els països asiàtics encara no estan preparats per a assumir el compromís de reduir les emissions de CO₂ d'un 50% d'aquí al 2050, com tampoc no ho faran els països del G8. La lluita contra el canvi climàtic és una responsabilitat compartida a tot el món de manera equitativa. Altrament, no ens en sortirem.

—Quin és el principal repte econòmic que afrontarà l'Índia en un futur immediat?

—La lluita contra la pobresa, perquè l'increment dels preus agreujarà encara més la situació. Actualment, el 80% dels ciutadans viuen amb menys de dos dòlars el dia, i el país, tot i que té uns 250 milions de persones amb un estil de vida i de consum molt similar al món occidental, se situa en el lloc

128 de 177 en l'índex de desenvolupament humà.

—Què fa el govern indi per lluitar contra la pobresa extrema?

—Lluitar contra els preus globals és una batalla perduda. Però dins el país, s'han fet actuacions significatives. El Tribunal Suprem ha emès diverses ordres provisionals per reconèixer formalment el dret a l'alimentació, com ara ordenar al govern central i als governs dels estats que adoptin mesures econòmiques per reduir la pobresa.

—I des del punt de vista ambiental, cap a on ha d'adreçar la lluita?

—La lluita contra la pol·lució, sens dubte. La ciutat industrial de Vapi ja forma part de la llista dels deu indrets del món amb més contaminació, i setze ciutats de les vint que més contaminen del món són a l'Índia. Sobrepassen de llarg els màxims permesos, i tenen efectes greus sobre la salut dels seus habitants.

—La població i l'administració es-

tan preparades, per aquest futur?

—És difícil de dir. La classe mitjana s'eixampla cada vegada més; milions de ciutadans s'incorporen a la societat de consum, i per tant, reclamen més productes i més energia. Evidentment, cal fer molta pedagogia per conduir aquests nous col·lectius a un consum responsable. I aquesta és una feina que demana molts anys, no es pot fer d'un dia per un altre. Pel que fa als governs, tinc la impressió que no estan preparats per al futur de l'Índia com a país emergent. Les administracions treballen sobre les condicions econòmiques i socials actuals, però no desenvolupen polítiques a llarg termini. Ara bé, essent sincer, tampoc no estic segur que els governs puguin actuar amb rotunditat per afrontar els reptes de futur tots sols; senzillament perquè no tenen cap mena de control sobre els preus.

Gemma Aguilera